

# સાંદીપનિ - વાલ્મીકી - વેદવ્યાસ - વાશિષ્ઠ અત્રિ શાળા વિકાસ સંકુલ, મહેસાણા

તારીખ : ૦૩-૦૨-૨૦૨૩

દ્વિતીય વાર્ષિક પરીક્ષા - ૨૦૨૩

વાર : શુક્રવાર

દોરણ : ૧૧ વિષય : વાણિજ્ય વ્યવસ્થા અને સંચાલન

કુલ ગુણ : ૫૦

સમય : ૨ કલાક

- સૂચના : (1) બધા જ વિભાગ તથા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- (2) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નોના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.
- (3) પ્રશ્નપત્ર ધ્યાનથી વાંચી નિયત સમયમાં પૂર્ણ કરો.
- (4) પ્રશ્નપત્રમાં ક્યાંય પણ જવાબ કે નિશાની કરવી નહીં.

## વિભાગ - A

★ નીચેના વિકલ્પમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ)

5

- (1) ધંધાની કાર્યક્ષમતાનો માપદંડ કયો છે ?
- (A) નફો (B) સંચાલન (C) ઉત્પાદન (D) વેચાણ
- (2) બેન્ક તરફથી ગ્રાહકને તેની શાખના આધારે કયું કાર્ડ આપવામાં આવે છે ?
- (A) ડેબિટ કાર્ડ (B) ક્રેડિટ કાર્ડ (C) શાખપત્ર (D) ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટ
- (3) ધંધાકીય સાહસનું સૌથી પ્રાચીન અને સરળ સ્વરૂપ કયું છે ?
- (A) વૈયક્તિક માલિકી (B) ભાગીદારી (C) સહકારી મંડળી (D) કંપની
- (4) કંપનીના સાચા માલિકો કોણ કહેવાય છે ?
- (A) ઇક્વિટી શેર હોલ્ડર (B) પ્રેફરન્સ શેર હોલ્ડર
- (C) ડિબેન્ચર હોલ્ડર (D) બોન્ડ હોલ્ડર
- (5) ઉત્પાદક અને છૂટક વેપારી વચ્ચેની કડી એટલે .....
- (A) ગ્રાહક (B) છૂટક વેપારી (C) જથ્થાબંધ વેપારી (D) દલાલ

## વિભાગ - B

★ નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં ઉત્તર લખો (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ)

5

- (6) પ્રાથમિક ઉદ્યોગ અને ગૌણ ઉદ્યોગને કયો ઉદ્યોગ મદદગર બને છે ?
- (7) ઓવર ડ્રાફ્ટ એટલે શું ?
- (8) WWW નું પૂર્ણ રૂપ આપો.
- (9) સરકારી કંપનીમાં શેર કોના નામે ધારણ કરવામાં આવે છે ?
- (10) રૂપાંતરણીય ડિબેન્ચર એટલે શું ?

## વિભાગ - C

★ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટુંકમાં જવાબ લખો. (પ્રત્યેકના 2 ગુણ)

10

- (11) વીમાના સિદ્ધાંતોની યાદી આપો.
- (12) સમજાવો : ATM
- (13) સહકારી મંડળની લોકશાહીની તાલીમ શાળા કહેવામાં આવે છે - વિધાન સમજાવો.
- (14) ખાતાકીય સંચાલન (સરકારી ખાતું) અને જાહેર નિગમના તફાવતના બે બે મુદ્દા સમજાવો.
- (15) શોપિંગ મોલ વિશે નોંધ લખો.

વિભાગ - D

★ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો. (પ્રત્યેકના 3 ગુણ)

15

(16) ધંધો એટલે શું ? તેની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો (ગમે તે ચાર)

(17) HUF (હિંદુ અવિભક્ત હુટુંબ પેઢી) નો અર્થ આપી તેની લાક્ષણિકતા સમજાવો.

અથવા

(17) વૈયક્તિક માલિકી અને ભાગીદારી પેઢીનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

(18) જાહેર નિગમનો અર્થ આપી તેની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો.

(19) ડિબેન્ચરના પ્રકારો સમજાવો.

(20) ફરતી દુકાનોના વિવિધ પ્રકારો સમજાવો.

વિભાગ - E

★ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ આપો. (પ્રત્યેકના 5 ગુણ)

15

(21) વૈશ્વિક સાહસોની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.

(22) નોંધણીનું પ્રમાણપત્ર મેળવવાની વિધી સમજાવો.

અથવા

સહકારી મંડળીનો અર્થ આપી તેના ફાયદા સમજાવો.

(23) ઈક્વિટી શેરનો અર્થ આપી તેની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.

અથવા

(23) નફાનું પુનઃરોકણ એટલે શું ? તેના ફાયદા સમજાવો.

● ● ● ● ●